

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 21.12.2006
KOM(2006) 857 v konečném znění

**SDĚLENÍ KOMISE
RADĚ A EVROPSKÉMU PARLAMENTU**

Zaměstnanost ve venkovských oblastech: překonání rozdílů v pracovních příležitostech

{SEK(2006) 1772}

1. Úvod

Na svém zasedání v Lisabonu v roce 2000 Evropská rada v rámci evropské strategie zaměstnanosti z roku 1997 vytyčila cíl plné zaměstnanosti a jako střednědobý cíl pak dosažení míry zaměstnanosti 70 % do roku 2010. Součástí tohoto procesu se staly závěry „Employment in rural areas under the European Employment Strategy“ (Zaměstnanost ve venkovských oblastech v rámci evropské strategie zaměstnanosti), které Rada ve složení pro zemědělství schválila v červenci 2003. V souvislosti se zaměstnaností na venkově Rada ve složení pro zemědělství stanovila několik problémů, například stárnutí zemědělského obyvatelstva, účast mladých lidí a žen na hospodářství venkova, rozšíření Evropské unie a přechod od podpory produktů k podpoře producentů v rámci revidované společné zemědělské politiky (SZP). Komisi Rada vyzvala, aby důkladně posoudila vyhlídky zaměstnanosti ve venkovských oblastech a zahájila diskuze o vytvoření statistických nástrojů pro tyto oblasti.

2. SZP, ROZVOJ VENKOVA A ZAMĚSTNANOST JAKO PRIORITY EU

Dne 2. února 2005 navrhla Komise nový začátek lisabonské strategie se zaměřením na dva hlavní úkoly – dosáhnout vyššího a trvalého růstu a vytvářet více pracovních míst a lepší pracovní místa¹. Podle evropské strategie zaměstnanosti je nutné zlepšit přizpůsobivost pracovníků a podniků a zvýšit investice do lidského kapitálu prostřednictvím lepšího vzdělávání a kvalifikace. Hlavní zásady SZP, tedy tržní přístup a rozvoj venkova, kterými má tato politika přispět k plnění lisabonské strategie, stanovila Evropská rada v Göteborgu v roce 2001 a potvrdila v závěrech lisabonské strategie v Soluni v červnu 2003 – ***silná hospodářská výkonnost musí jít ruku v ruce s udržitelným využíváním přírodních zdrojů***. Znovu potvrzeny pak byly v obnovené strategii udržitelného rozvoje EU, již Evropská rada přijala dne 16. června 2006.

Nová SZP je založena na tržní politice, v níž intervence představuje „záchrannou síť“ a stabilizace příjmů se dosahuje pomocí podpor oddělených od produkce podléhajících zásadě podmíněnosti, a na posílené politice rozvoje venkova zaměřené na pracovní místa, růst a udržitelnost. Ve strategických směrech Společenství pro rozvoj venkova jsou stanoveny oblasti, které mají klíčový význam z hlediska uskutečnění priorit EU pro období 2007–2013, ve vztahu k obnovené strategii udržitelného rozvoje EU a k lisabonské strategii pro růst a zaměstnanost.

3. ROZDÍLY V PRACOVNÍCH PŘÍLEŽITOSTECH

Venkovské oblasti Evropy jsou rozmanité co do počtu a demografického složení obyvatelstva, hospodářských a sociálních struktur i trhů práce. A právě tato rozmanitost je součástí jejich bohatství. Mnoho evropských venkovských oblastí ovšem stojí před společným problémem – jejich kapacita z hlediska tvorby kvalitních a dlouhodobě udržitelných pracovních míst zaostává za městskými oblastmi.

¹ KOM(2005) 24.

3.1. Vlastnosti venkovských oblastí

Venkovské oblasti, vymezené podle hustoty obyvatelstva, představují 93 % území států EU-27. V převážně venkovských oblastech žije 20 % obyvatelstva a 38 % obyvatelstva žije ve výrazně venkovských oblastech². Venkovské oblasti vytvářejí 45 % hrubé přidané hodnoty (HPH) a 53 % pracovních míst v zemích EU-27, ale mají tendenci zaostávat za převážně městskými oblastmi. Příjem na obyvatele je v převážně městských oblastech zemí EU-27 téměř dvakrát vyšší než v oblastech převážně venkovských. Nízké úrovně příjmů přitom ztěžují možnost udržet a získávat kvalifikované jednotlivce. Tyto rozdíly se odrážejí i v dalších klíčových ukazatelích (viz příloha).

Měnící se demografická situace

Podíl venkovského obyvatelstva na celkové populaci EU zůstává v posledních desetiletích dosti stabilní. Tato poměrná stabilita v celkovém měřítku však zastírá jak významné rozdíly mezi členskými státy i v rámci jednotlivých států, tak důležité populační změny, které na regionální úrovni probíhají posledních 15 let.

V Evropě probíhají dva rozsáhlé procesy demografických změn: dlouhotrvající trend „urbanizace“, odvádějící obyvatelstvo a hospodářskou činnost z odlehlejších venkovských oblastí do městských a dostupných venkovských oblastí, a novější trend „kontraurbanizace“, tedy odchod z městských oblastí do dostupných venkovských oblastí (umožněný novou infrastrukturou dopravy a informačních a komunikačních technologií), které se tak dostávají pod stále větší tlak urbanizovaného životního stylu. V důsledku toho představují dostupné části výrazně venkovských oblastí pásmo růstu s hospodářskou strukturou, která se čím dál více připodobňuje městskému oblastem. Naproti tomu převážně venkovské oblasti, zvláště ty v odlehlejších částech EU, jsou i nadále postiženy ztrátou obyvatelstva a hospodářské činnosti³.

Pokud jde o věkovou strukturu, největší známky demografického stárnutí venkovských oblastí vykazují jižní členské státy. Co se týče složení obyvatelstva podle pohlaví, nejrozšířenějším trendem je „maskulinizace“ řídce osídlených venkovských oblastí severovýchodních zemí a méně rozvinutých venkovských oblastí nových členských států, která je způsobena odchodem mladších žen⁴.

Nížší míra zaměstnanosti a vyšší míra nezaměstnanosti

V období 1996–2001 zaměstnanost ve všech zemích EU-25 nejrychleji rostla v městských oblastech. Míra zaměstnanosti v převážně městských oblastech vzrostla

² Tato definice venkovských oblastí byla přijata v souvislosti s rozhodnutím Rady ze dne 20. února 2006 o strategických směrech Společenství pro rozvoj venkova (programové období 2007–2013) (2006/144/ES). OECD oblasti rozděluje podle hustoty obyvatelstva na převážně venkovské, výrazně venkovské a převážně městské, přičemž příslušné definice vycházejí z podílu obyvatelstva žijícího ve venkovských komunitách (tj. s méně než 150 obyvateli na km²) v daném regionu NUTS 2 nebo NUTS 3. Viz rozšířené posouzení dopadů – SEK(2004) 931 a SEK(2005) 914. Celkem 1 284 regionů NUTS 3 v zemích EU-27 je přibližně rovnoměrně rozděleno mezi uvedené tři kategorie venkovských a městských oblastí. Komise v současnosti pracuje na alternativních definicích, které by lépe vyjadřovaly rozmanitost výrazně venkovských oblastí, včetně oblastí příměstských.

³ Study on Employment in Rural Areas (SERA, Studie o zaměstnanosti ve venkovských oblastech), s. 214.

⁴ http://ec.europa.eu/agriculture/rurdev/index_fr.htm
SERA, s. 34.

o 3,6 % ve srovnání s 1,9 % v převážně venkovských oblastech. Tato skutečnost svědčí o rostoucím rozdílu mezi městy a venkovem, pokud jde o míru zaměstnanosti⁵. V roce 2004 byla míra zaměstnanosti v zemích EU-27 téměř o 5 % vyšší v převážně městských oblastech (64,7 %) než v převážně venkovských oblastech (60,1 %). Je ovšem třeba zdůraznit, že venkovské regiony jsou rozmanité. Některé venkovské regiony, zejména v příměstských oblastech, zažívají vysokou míru růstu zaměstnanosti, což odpovídá všeobecnému trendu v zemích OECD⁶. Na subregionální úrovni mohou být trendy naprosto odlišné od trendů na úrovni regionální, zejména pokud pracovní síly ze zemědělství na venkově absorbovala tržní města a velké vesnice.

Nezaměstnanost je všeobecně významně vyšší ve venkovských než v městských oblastech. Rozdíly mezi městy a venkovem jsou zvláště výrazné v zemích, které se vyznačují vysokou mírou nezaměstnanosti. Dlouhodobá nezaměstnanost je poměrně vysoká pouze ve výrazně venkovských oblastech, což by mohlo svědčit o rostoucím vyloučení nízkopříjmových skupin. Odhaduje se, že „skrytá nezaměstnanost“ (postihující nedostatečně zaměstnané zemědělce a pracovníky v zemědělství) se pravděpodobně týká přibližně 5 miliónů lidí ve venkovských oblastech.

Pomalejší rozvoj terciárního sektoru

Odvětví služeb je největším zaměstnavatelem ve venkovských oblastech Evropy, ale ve srovnání s městskými oblastmi je zde toto odvětví menší a obvykle v něm převažuje veřejný sektor. Příčinou je nedostatečný rozvoj soukromých služeb, které zůstávají do značné míry doménou měst. V roce 2002 na služby připadalo 57 % zaměstnanosti v převážně venkovských oblastech a 65 % v mezilehlých venkovských oblastech ve srovnání se 75 % v převážně městských oblastech. To se odráží v pomalejším přechodu k činnostem, které mají těžiště ve znalostní ekonomice.

Kvalifikace a lidský kapitál

Úroveň kvalifikace a lidského kapitálu je ve venkovských oblastech všeobecně nižší než v městských oblastech. V mnoha členských státech je vzdělání nad úrovní základního nebo nižšího středního vzdělání více rozšířeno v městských oblastech. V městských oblastech má téměř 20 % dospělého obyvatelstva terciární vzdělání, zatímco ve venkovských oblastech tento podíl činí pouze kolem 15 %⁷. Terciární vzdělávání mnohdy může vést k odchodu kvalifikovaných jednotlivců z venkovských do městských oblastí, kde zůstávají po skončení studia kvůli lepším pracovním příležitostem.

Nedostatek příležitostí pro ženy a mladé lidi

Situace žen a mladých lidí ve venkovských oblastech zůstává nejistá, což často vede k odchodu lidí z těchto skupin v produktivním věku. V některých venkovských oblastech brání vstupu na trh práce a zvyšování kvalifikace neexistence infrastruktury pro odbornou přípravu a vhodných zařízení pro péči o děti. Míra nezaměstnanosti žen a mladých lidí bývá ve venkovských oblastech poměrně vysoká. U žen

⁵ SERA, s. 44.

⁶ OECD 2006. Rural Policy Reviews. The New Rural Paradigm. POLICIES AND GOVERNANCE (Hodnocení politik venkova. Nové venkovské paradigma. OTÁZKY POLITIKY A SPRÁVY), s. 27.

⁷ SERA, s. 133.

nezaměstnanost ve venkovských oblastech dosahuje 10,6 %, zatímco u mužů jen relativně nižších 7,9 %. Naproti tomu v městských oblastech se nezaměstnanost žen (6,8 %) a mužů (6,2 %) tolik neliší. Nezaměstnanost mladých lidí je jak v převážně venkovských oblastech (17,6 %), tak ve výrazně venkovských oblastech (16 %) významně vyšší než v městských oblastech (11%)⁸.

3.2. Postavení zemědělství

Ve většině venkovských oblastí na primární sektor připadá méně než 10 % celkové zaměstnanosti. V třetině venkovských oblastí je jeho podíl nižší než 5 % (přibližně průměr zemí EU-25). Avšak v některých venkovských oblastech, zvláště ve východní a jižní části EU, tento podíl překračuje 25 %. Navíc je ve většině převážně venkovských oblastí mnohem nižší produktivita zemědělství⁹.

Začlenění zemědělství nových členských států do SZP proběhlo celkově hladce a s kladnými výsledky, zejména pokud jde o příjmy. Ale stejně jako v jiných částech EU bude i zde klíčem ke zlepšení konkurenceschopnosti a environmentální udržitelnosti zemědělství a k posílení zaměstnanosti a růstu v souvisejících oblastech hospodářství úspěšné přizpůsobení zemědělství.

V současnosti je méně než 10 % držitelů zemědělských podniků v zemích EU-25 mladších 35 let a více než 24 % z nich je starších 65 let. V období 2000–2005 zemědělství v zemích EU25 ztrácelo především pracovní síly v ekonomicky nejaktivnější věkové skupině (25–54 let), dále pak mladší pracovníky (15–24) a teprve pak následovali starší pracovníci (55–64). Klesající počet mladých lidí v zemědělství může vést ke konkrétním potížím z hlediska generační obnovy.

Úroveň vzdělání zemědělců je v různých členských státech výrazně odlišná. Mnozí nemají potřebné schopnosti pro využití potenciálu, který nabízí nové prostředí, zaměřené na inovace, poskytování environmentálních služeb, diverzifikaci a rozvoj místních služeb a výrobu bioenergie.

Rada ve složení pro zemědělství zdůraznila nutnost podporovat výzkum a vývoj, odbornou přípravu, poradenské služby, inovaci a lidský kapitál¹⁰.

3.3. Dopad reformy SZP a politik rozvoje venkova

Hlavními určujícími faktory pro přizpůsobení pracovních sil v zemědělství jsou technologické změny, návratnost kapitálu a poměrná výše odměňování pracovníků v zemědělství ve srovnání s ostatními odvětvími. Za posledních dvacet let, kdy byla provedena řada po sobě jdoucích reforem společné zemědělské politiky, zůstával odliv pracovních sil ze zemědělství zhruba stabilní na úrovni 2–3 % za rok. Zavedení přímých podpor, které v uvedeném období vyrovnávaly snižování cenových podpor, zajistilo sociálně přijatelný průběh tohoto restrukturalizačního procesu. Bez přímých podpor by mnoho venkovských oblastí v Evropě čelilo velkým hospodářským, sociálním a environmentálním problémům. Rozvoj venkova hraje v mnoha

⁸ SERA, s. 47–48.

⁹ Zdroj: Rural Development in the European Union - Statistical and Economic Information - Report 2006 (Rozvoj venkova v Evropské unii – statistické a ekonomické informace – zpráva z roku 2006), http://ec.europa.eu/agriculture/rurdev/index_fr.htm.

¹⁰ Neformální zasedání Rady ve složení pro zemědělství v roce 2006 v Kremsu.

venkovských oblastech důležitou úlohu při předcházení vylidňování a opouštění půdy.

Očekává se, že oddělení podpor od produkce zavedené reformou SZP z roku 2003 bude mít všeobecně neutrální dopad na zaměstnanost. Úprava struktur produkce bude vyvážená účelnějším využitím kapitálu a půdy, které povede k větší ekonomické udržitelnosti činností. Předpokládá se rovněž, že výraznější tržní orientace přinese nové příležitosti k výdělku prostřednictvím diverzifikace, kterou zemědělci provedou v rámci zemědělství i směrem do nezemědělských činností.

Důkazy nasvědčují tomu, že úpravy, k nimž v zemědělství došlo, a jejich dopad na zaměstnanost byly zčásti vstřebány díky vytváření nových pracovních příležitostí v zemědělských podnicích či spojování zaměstnání na částečný úvazek v těchto podnicích se zaměstnáním v jiných oblastech ekonomiky. Opatření zaměřená na rozvoj venkova provázející a podporující tento proces měla velký význam a vedla k vytvoření nebo udržení značného počtu pracovních míst.

Z provedených hodnocení vyplývá, že se všeobecně má za to, že investice do zemědělských podniků, vzdělávání, opatření v lesním hospodářství a opatření na podporu přizpůsobení a rozvoje venkovských oblastí byly z hlediska tvorby pracovních míst účinná. Investice do zemědělských podniků celkově přispěly k zachování zaměstnanosti prostřednictvím zvýšení produktivity, zatímco opatření v oblasti hospodářské diverzifikace přispěla spíše k vytváření nových pracovních míst.

Přestože na úrovni EU je k dispozici jen málo kvantitativních odhadů, uvádí se, že v průběhu iniciativy LEADER II bylo ve venkovských oblastech Evropy vytvořeno nebo zachováno až 100 000 pracovních míst (v sociálních a zdravotnických službách, při ochraně krajiny a kulturního dědictví). Na polovině těchto míst jsou přitom zaměstnány ženy. Opatření pro diverzifikaci venkova pomohla zachránit mnoho pracovních míst v zemědělství, přičemž byla zároveň vytvořena dočasná zaměstnání při činnostech týkajících se životního prostředí a obnovy vesnic.

Opatření zaměřená na tvorbu pracovních míst a diverzifikaci směrem do nezemědělských činností však zůstávají poměrně malou složkou příslušných programů. Z odhadů vyplývá, že v současném období 2000–2006 bylo jen 10 % prostředků hlavních programů pro země EU-15 vynaloženo na opatření, která přímo nebo nepřímo vytvářejí pracovní místa mimo zemědělství či prvozpracovatelská odvětví. To svědčí o tom, že v novém období existuje značný prostor pro větší přispění programů rozvoje venkova.

4. PROBLÉMY, KTERÉ STOJÍ PŘED VENKOVSKÝMI OBLASTMI

Venkovské oblasti v Evropě jsou rozmanité a patří k nim i řada z nejvyspělejších regionů. Některé venkovské oblasti, zvláště ty nejodlehlejší, nejvíce vylidněné či nejvíce závislé na zemědělství, však čelí zvláštním problémům, pokud jde o růst, zaměstnanost a udržitelnost v nadcházejících letech. Patří k nim:

- nižší úroveň příjmů,
- nepříznivá demografická situace,
- nižší míra zaměstnanosti a vyšší míra nezaměstnanosti,

- pomalejší rozvoj terciárního sektoru,
- slabiny v oblasti kvalifikace a lidského kapitálu,
- nedostatek příležitostí pro ženy a mladé lidi,
- nedostatek potřebné kvalifikace v některých částech zemědělského odvětví a potravinářství.

Velkou zátěž pro mnoho venkovských oblastí bude navíc představovat pokračující restrukturalizace a modernizace evropského zemědělství. Vycházíme-li ze současných trendů, lze očekávat, že do roku 2014 zemědělství v zemích EU-15 opustí asi 2 milióny pracovníků na plný úvazek. Kromě toho mohou z tohoto odvětví potenciálně odejít 1–2 milióny pracovníků na plný úvazek v deseti nových členských státech a 1–2 milióny pracovníků v Bulharsku a Rumunsku¹¹. K tomu je třeba připočíst zhruba 5 miliónů skrytě nezaměstnaných osob v zemědělských podnicích. Uvedené změny se dotknou většiny venkovských oblastí. Ve výrazně venkovských oblastech bude úkolem vyvarovat se rizika vyloučení spojeného s nedostatečnou kvalifikací a nízkými příjmy. V odlehlejších oblastech s vyšší mírou zaměstnanosti v zemědělství bude významnou roli v širším venkovském hospodářství hrát řízení procesu restrukturalizace.

Venkovské oblasti ale nabízejí skutečné příležitosti ve smyslu potenciálu pro hospodářský růst v nových odvětvích, nabídky cestovního ruchu a venkovských zařízení občanské vybavenosti, své přitažlivosti jako místa pro bydlení a práci i své úlohy jakožto rezervoáru přírodních zdrojů a vysoce hodnotných krajín. Evropské zemědělství nabízí mnoho kvalitních produktů. Odvětví zemědělství a potravinářství musejí využít příležitostí, které nabízejí nové přístupy, technologie a inovace, aby vyhověla vyvíjející se tržní poptávce v Evropě i na celém světě. To si vyžádá rozvoj nových schopností, podnikavosti a kapacity k adaptaci na poskytování nových druhů služeb.

Stručně řečeno musejí Evropské venkovské oblasti využít svého potenciálu, jinak jim bude hrozit ještě větší zaostávání za městskými oblastmi při dosahování lisabonských cílů, a to především v těch nejodlehlejších a nejvíce zemědělských částech.

5. ZÁVĚRY: PŘEKONÁNÍ ROZDÍLŮ V PRACOVNÍCH PŘÍLEŽITOSTECH

Z hlediska zaměstnanosti čelí venkovské oblasti Evropy značným výzvám. Zároveň je však k dispozici široká škála nástrojů na evropské i vnitrostátní úrovni, s jejichž pomocí lze překonat rozdíly v pracovních příležitostech mezi venkovskými a městskými oblastmi. Je třeba podporovat víceodvětvové přístupy zaměřené na konkrétní území, které vycházejí z pojetí partnerství jdoucího nad rámec zemědělství, zemědělskopotravinářského průmyslu a agroturistiky. Zejména by měla být pro účely zaměstnanosti a růstu plně využívána opatření pro rozvoj venkova.

Příklady tvorby pracovních míst v rámci činnosti Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova¹²:

¹¹

SERA, s. 84.

¹²

Klíčové akce stanovené v rozhodnutí Rady 2006/144/ES ze dne 20. února 2006 o strategických směrech Společenství pro rozvoj venkova (programové období 2007–2013) (Úř. věst. L 55, 25.2.2006, s. 20).

- cestovní ruch, řemesla a nabídka venkovských zařízení občanské vybavenosti představují v mnoha regionech růstová odvětví a nabízejí příležitosti jak pro diverzifikaci zemědělských podniků v rámci činností jiných než zemědělských, tak pro rozvoj mikropodniků v rámci širšího hospodářství venkova;
- místní iniciativy, které vyvíjejí zařízení pro péči o dítě, mohou usnadnit přístup na trh práce. Mohou zahrnovat rozvoj infrastruktury pro péči o dítě, potenciálně ve spojení s iniciativami na podporu tvorby malých podniků souvisejících s venkovskými činnostmi a místními službami;
- integrované iniciativy, které spojují diverzifikaci, zakládání podniků, investice do kulturního dědictví, infrastrukturu pro místní služby a renovaci, mohou přispět ke zlepšení jak hospodářských vyhlídek, tak kvality života;
- rozvoj mikropodniků a řemesel, který může stavět na tradičních dovednostech, nebo přinést nové kompetence;
- odborná příprava mladých lidí, co se týče dovedností potřebných pro diverzifikaci místního hospodářství;
- podpora přijímání a šíření informačních a komunikačních technologií, rozvoj poskytování a inovačního používání obnovitelných zdrojů energie;
- místní infrastruktura malého rozsahu podporovaná v rámci programů rozvoje venkova může hrát životně důležitou úlohu při spojování významných investic ze strukturálních fondů s místními strategiemi diverzifikace a rozvoje potenciálu zemědělství a potravinářství.

Vzhledem k těmto budoucím výzvám bude klíčovým prvkem pro využití příležitostí pro růst a zaměstnanost, jež existují ve venkovských oblastech, integrovaný přístup politik Společenství a členských států v kombinaci s výrazným zaměřením na lidský kapitál a kvalifikaci. Komise proto předkládá tato doporučení:

- proces reformy SZP spojený s větší orientací na trh a stabilizací příjmů pomocí přímých podpor by měl pokračovat a měl by být upevněn;
- členské státy by měly využít stávajících možností podpory pěstování energetických plodin a podpory rozvoje podniků zaměřených na obnovitelnou energii, které mohou přispět ke stabilizaci zaměstnanosti ve venkovských oblastech a výrazně napomoci prosazování udržitelného rozvoje;
- vzhledem ke zvláštním problémům, s nimiž se potýká řada venkovských oblastí nových členských států, zůstane jednou z priorit v nadcházejících letech jejich integrace a restrukturalizace jejich zemědělství;
- v souladu se strategickými směry Společenství pro rozvoj venkova by členské státy měly své programy rozvoje venkova využít k realizaci priorit, jako jsou přenos znalostí, modernizace, inovace, kvalita v potravinovém řetězci a investice do lidského kapitálu, a zastřešující priority, kterou je tvorba pracovních příležitostí a podmínek pro růst;
- jelikož rozvoj venkova může k překlenutí rozdílů v pracovních příležitostech přispět jen do určité míry, na podporu růstu a zaměstnanosti ve venkovských oblastech by se mělo využít celé spektrum nástrojů Společenství. Členské státy by měly zajistit dosažení co největší součinnosti mezi strukturální politikou, politikou zaměstnanosti a politikou rozvoje venkova¹³;

¹³

Tamtéž, oddíl 3.6.

Příklady podpory z Evropského fondu pro regionální rozvoj a Evropského sociálního fondu na diverzifikaci venkovských oblastí¹⁴:

- zajištění minimální úrovně dostupnosti služeb obecného hospodářského zájmu;
 - podpora integrovaného přístupu k cestovnímu ruchu;
 - podpora inovace procesů a výrobků v rámci stávajících hospodářských činností;
 - investice do pólů rozvoje ve venkovských oblastech a rozvoj ekonomických uskupení založených na místních aktivech.
-
- činnosti v těchto oblastech lidského rozvoje by se měly provádět plně v souladu s cíli evropské strategie zaměstnanosti, jak je stanoví integrované hlavní směry pro růst a zaměstnanost. Všechny členské státy by měly podporovat předvídání změn v zemědělství v souvislosti s restrukturalizací a rozvinout aktivní přístup k odborné přípravě a přeškolení zemědělců, zejména pokud jde o přenosné dovednosti;
 - síť pro rozvoj venkova by si měla tvorbu pracovních míst ve venkovských oblastech stanovit jako své ústřední pracovní téma pro rok 2008.

Komise zintenzivní využívání statistických nástrojů při posuzování účinků politik rozvoje venkova na zaměstnanost v souvislosti se společným rámcem pro sledování a hodnocení rozvoje venkova.

¹⁴

Rozhodnutí Rady 2006/702/ES ze dne 6. října 2006 o strategických obecných zásadách Společenství pro soudržnost (Úř. věst. L 291, 21.10.2006, s. 11), příloha, oddíl 2.2.

Příloha: Hlavní charakteristiky venkovských oblastí v zemích EU-27

Územní charakteristiky

	EU-27	Převážně venkovské oblasti	Výrazně venkovské oblasti	Převážně městské oblasti	Typ regionu	Rok
Území (%)	100,0	57,0	35,7	7,3	NUTS 3	2003
Obyvatelstvo (%)	100,0	20,5	37,8	41,7	NUTS 3	2003
HPH (%)	100,0	13,2	31,7	55,0	NUTS 3	2002
Zaměstnanost (%)	100,0	18,7	34,6	46,7	NUTS 3	2002
Využívaná zemědělská půda (%) (1)	100,0	43,2	46,8	10,0	územní jednotka strukturálního šetření v zemědělství	2003

(1) mimo ES a SL

Demografické charakteristiky

	EU-27	Převážně venkovské oblasti	Výrazně venkovské oblasti	Převážně městské oblasti	Typ regionu	Rok
Hustota obyvatelstva (na km2)	114,8	40,9	118,2	638,7	NUTS 3	2003
Podíl věkové skupiny 15–64 na celkovém obyvatelstvu (%) (1)	67,2	65,9	67,1	68,0	NUTS 3	2001
Saldo migrace (2)	3,9	1,8	4,0	4,8	NUTS 2	2003

(1) mimo BE, DK, LV, MT a SI

(2) mimo EE, CY, LU a MT

Hospodářské charakteristiky

	EU-27	Převážně venkovské oblasti	Výrazně venkovské oblasti	Převážně městské oblasti	Typ regionu	Rok
HDP na obyvatele (EU-25 = 100)	95,5	64,5	82,3	122,8	NUTS 3	2001
Podíl primárního sektoru na celkové HPH (%) (1)	2,3	5,1	2,8	0,9	NUTS 2	2002
Podíl terciárního sektoru na celkové HPH (%)	71,1	62,4	67,9	74,5	NUTS 3	2002

(1) mimo MT

Charakteristiky zaměstnanosti

	EU-27	Převážně venkovské oblasti	Výrazně venkovské oblasti	Převážně městské oblasti	Typ regionu	Rok
Míra zaměstnanosti (%)	62,7	60,1	61,9	64,7	NUTS 2	2004
Podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu v produktivním věku (%)	9,2	9,9	10,1	7,8	NUTS 2	2004
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných na obyvatelstvu v produktivním věku (%)	4,1	4,5	4,7	3,3	NUTS 2	2004
Podíl OSVČ na celkové zaměstnanosti (%)	15,3	19,3	15,2	13,8	NUTS 2	2004
Podíl dospělých v procesu vzdělávání a odborné přípravy na obyvatelstvu (%) (1)	8,5	8,2	7,8	10,1	NUTS 2	2004
Zaměstnanost v primárním sektoru (%)	6,7	20,6	6,9	1,7	NUTS 2	2002
Zaměstnanost v terciárním sektoru (%) (2)	66,8	57,1	65,0	74,7	NUTS 3	2002

(1) mimo EL

(2) mimo NL a RO

Zdroj: Rural Development in the European Union – Statistical and Economic Information – Report 2006 (Rozvoj venkova v Evropské unii – statistické a ekonomické informace – zpráva z roku 2006), http://ec.europa.eu/agriculture/rurdev/index_fr.htm.